

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer 104.Sydafrika.60.	Kontor Amb. Pretoria	7. november 2005
-------	------------------------------------	-------------------------	------------------

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2008 ydes 80,0 mio. kr. i støtte til reform af faglige uddannelser i Sydafrika.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til de beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene, eller som er opført på de følgende års budgetoverslag.

- b. **Baggrund**
Sydafrikas bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2004 beregnet til 3.630 USD. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 4,3 pct. i 2004, og den gennemsnitlige realvækst var 0,46 pct. for perioden 1990-2004. Indbyggertallet skønnedes i 2003 at være 45,8 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1990-2003 var i gennemsnit 2 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2003 til 9,1 mia. USD. Sydafrika er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af lavt forgældede lande.

Den sydafrikanske regering har siden indførelse af demokratiet i 1994 bestræbt sig på at fremme den økonomiske og sociale udvikling gennem en social-liberal økonomisk politik med vægt på økonomisk vækst og fattigdomsbekæmpelse. Regeringen har formået at stabilisere den økonomiske udvikling og skabe tillid i erhvervskredse, mens det på den anden side ikke er lykkedes at få nedbragt den meget store arbejdsløshed. Omfattende programmer er blevet iværksat med henblik på at forbedre levevilkårene for de brede befolkningsgrupper inden for områder som boliger, uddannelse, sundhed, vandforsyning m.m.

Uddannelse har været et højt prioriteret område i Sydafrika siden 1994 og de hidtil opnåede resultater tyder på, at 2015-målene for grunduddannelse er inden for rækkevidde. Men til trods for den positive udvikling fremhæves arbejdsstyrkens manglende kvalifikationer som en af de største hindringer for en fortsat økonomisk vækst. Udfordringerne er dels kvalitative, dels kvantitative. Trods omfattende reformer inden for erhvervsuddannelserne udestår meget, før de tekniske skoler kan levere uddannelser, der svarer til

kravene fra arbejdsmarkedet. Der er behov for yderligere strukturelle reformer på alle niveauer af uddannelsessystemet og en samtidig udvikling af nye undervisningsplaner. De kvantitative udfordringer er rettet mod at øge antallet af studerende, som gennemfører en uddannelse. Det forudsætter såvel en øget kapacitet som en bedre udnyttelse af de bestående ressourcer.

Uddannelsesområdet har været en fast bestanddel af Danmarks samarbejde med Sydafrika siden 1994. I landestrategien for bistandssamarbejdet for perioden 2002-2006 er grund- og erhvervsuddannelse medtaget som et prioritetsområde.

Projektbeskrivelse

Uddannelsesprogrammets overordnede formål er at forbedre beskæftigelsesmulighederne for den dårligst stillede del af befolkningen i Sydafrika. Det umiddelbare formål er at øge de tekniske skolars kapacitet til at udbyde undervisning af en kvalitet, der imødekommer behovet på arbejdsmarkedet og i erhvervslivet med særlig fokus på behovene i de små og mellemstore virksomheder og i det lokale samfund.

Programmet er udformet i overensstemmelse med de sydafrikanske myndigheders politikker og strategier for erhvervsuddannelse og er derfor indholdsmæssigt integreret i Undervisningsministeriets planer. Programmet vil støtte reformen af de faglige uddannelser på nationalt niveau ved i tæt samarbejde med Undervisningsministeriet at opbygge den administrative kapacitet til at gennemføre reformprocessen. Der vil samtidig blive ydet støtte til reformprocessen i Sydafrikas fattigste provinser: KwaZulu-Natal, North West og Western Cape med fokus på syv tekniske skoler, som blev dannet ved sammenlægning af tidligere raceopdelte skoler. Der gennemføres en kapacitetsudvikling inden for ni områder af betydning for skolernes mulighed for at udbyde undervisning, der svarer til arbejdsmarkedets behov. Erfaringerne herfra vil blive formidlet til andre skoler på nationalt plan.

På grund af manglende kapacitet i Undervisningsministeriet vil programadministrationen efter sydafrikansk ønske blive sendt i privat udbud og blive varetaget af en såkaldt "fund manager". Herudover vil der blive ydet rådgiverbistand gennem en international rådgiver i Undervisningsministeriet, der vil bistå de sydafrikanske myndigheder med international ekspertise inden for erhvervsuddannelse, mens tre nationale provinsrådgivere vil bistå de nationale myndigheder i KwaZulu-Natal, North West og Western Cape.

Budget

Det samlede budget andrager 80,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Støtte til fortsat udvikling af politikker for erhvervsuddannelser samt udvikling af nye lærlingeuddannelser.....12,9 mio. kr.
 Programmer for reformaktive tekniske skoler, som

imødekommer krav fra arbejdsmarkedet	43,1 mio. kr.
Programadministration (fund manager), korttidskonsulenter...	6,0 mio. kr.
Årlige gennemgange af programmet (Reviews)	1,0 mio. kr.
Rådgiverbistand	10,0 mio. kr.
Budgetmargin.....	4,0 mio. kr.
<u>Uallokerede midler</u>	<u>3,0 mio. kr.</u>
<u>I alt</u>	<u>80,0 mio. kr.</u>

Udgiften vil blive afholdt med 80,0 mio. kr. under § 06.32.01.23. Øvrige lande i Afrika.

Væsentlige risikolementer

Reform af de tekniske skoler er placeret højt på den politiske dagsorden. Der er samtidig afsat betydelige økonomiske midler til reformarbejdet, som er afhængigt af et samarbejde mellem flere ministerier, styrelser og andre organisationer, som bl.a. repræsenterer erhvervslivet. Dette samarbejde udvikles forsat i positiv retning, men uklare mandater og rivalisering kan bremse reformprocessen.

Det er en væsentlig forudsætning, at den erfaring, som er opsamlet i de dansk-støttede tekniske skoler, kan udbredes til andre skoler og samtidig indgå i den nationale planlægning. Den internationale rådgiver i Undervisningsministeriet vil give dette område særlig opmærksomhed.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en bilateral rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklings samarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansårene 2005-2008 ydes 80,0 mio. kr. i støtte til reform af faglige uddannelser i Sydafrika.

Udgiften vil blive afholdt af de beløb, som på de årlige finanslove stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.